מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את ארבעת כלי הניתוח הספרותי שבארגז הכלים
- להבין על מה מתמקד כל כלי ומה לומדים בעזרתו
- לתרגל מונחי יסוד ראשונים מכל אחד מהכלים

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הכירו את הכלים

1. א – מבנה הסיפור הקצר
2. ג – חמישה
3. ד – שישה
4. ב – סוגי דמויות ומחסן תכונות
5. א – הרפגון הקמצן
6. א – לזהות את האמצעי ולהסביר מה הוא יוצר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך מוצג בעמוד מבנה הסיפור
2. לא נכון – יש שלושה צירים: ראשית/משנית, עגולה/שטוחה, דינמית/סטטית
3. נכון – כך מוגדר בעמוד האמצעים האומנותיים
4. לא נכון – הצחוק גם מראה לנו את החולשות שלנו
5. נכון – זו מטרת מחסן התכונות
6. לא נכון – נקודת המפנה היא לרוב במהלך הסיפור או לקראת שיאו

חלק ג' – השלימו את המילה

1. שלבים
2. סטטית
3. דימוי
4. צחוק
5. ראשית

חלק ד' – התאימו כלי למוקד שלו

1 – ד (שלבי העלילה ונקודת המפנה)
2 – א (מיון דמויות ותיאורן בעזרת תכונות)
3 – ב (דימוי, מטאפורה, האנשה וסמל)
4 – ג (סוגי הומור והסבר למה צוחקים)

חלק ה' – כתיבה אישית

1. התלמיד/ה בוחר/ת כלי אחד, מסביר/ה בבירור מה הוא בודק (למשל שלבי עלילה, סוגי דמויות, אמצעי אומנותי או הומור) ונותן/ת נימוק סביר לחשיבותו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לארבעה כלים: מבנה הסיפור, דמויות, אמצעים אומנותיים, הומור
- דוגמה נכונה ורלוונטית למונח אחד לפחות
- נימוק אישי קצר וברור

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בהצגת ארבעת האייקונים של הכלים ולבקש מהתלמידים לנחש מה כל כלי בודק
- כדאי לחזור לדף זה בסיום לימוד כל כלי בנפרד כדי לבדוק אם ההבנה ההתחלתית הייתה נכונה
- בעבודה בזוגות אפשר לחלק כל זוג לכלי אחר ולבקש הצגה קצרה בעל פה

דף תרגול: ארגז הכלים לניתוח סיפורים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעמוד 'ארגז הכלים' מוצגים ארבעה כלים שילוו אותנו בקריאת סיפורים: מבנה הסיפור, סוגי דמויות, אמצעים אומנותיים והומור וקומדיה. בדף זה נתרגל את המושגים הראשוניים של כל כלי, לפני שנצלול לעומק כל אחד מהם.

1 חלק א' – הכירו את הכלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה כלי עוסק בשלבי העלילה של הסיפור?

א) מבנה הסיפור הקצר ב) סוגי דמויות ג) אמצעים אומנותיים ד) הומור וקומדיה

2. כמה שלבים יש ב'הר הסיפור'?

א) שלושה ב) ארבעה ג) חמישה ד) שישה

3. כמה אמצעים אומנותיים מרכזיים מוצגים בעמוד?

א) שלושה ב) ארבעה ג) חמישה ד) שישה

4. באיזה כלי לומדים להבחין בין אפיון ישיר לעקיף?

א) מבנה הסיפור הקצר ב) סוגי דמויות ומחסן תכונות ג) אמצעים אומנותיים ד) הומור וקומדיה

5. מי הדמות שנפגוש בעמוד ההומור והקומדיה?

א) הרפגון הקמצן ב) דני אבדיה ג) גיבור הר הסיפור ד) דמות עגולה

6. מהו הכלל הזהב בלימוד אמצעים אומנותיים?

א) לזהות את האמצעי ולהסביר מה הוא יוצר ב) רק לזהות את שם האמצעי

ג) לספור כמה פעמים הוא מופיע ד) להעתיק את המשפט המקורי

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	'הר הסיפור' מורכב מחמישה שלבים	☐	☐
2	בעמוד הדמויות ממיינים דמויות לפי ציר אחד בלבד	☐	☐
3	אמצעים אומנותיים הופכים מילים רגילות לתמונה, צליל ורגש	☐	☐
4	בקומדיה הצחוק הוא רק בידור ואין בו שום מסר	☐	☐
5	מחסן תכונות עוזר לתאר דמויות מעבר למילים 'נחמדה' ו'רעה'	☐	☐
6	נקודת מפנה תמיד נמצאת בתחילת הסיפור	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. ב'הר הסיפור' יש חמישה _____ של העלילה

2. דמות שאינה משתנה במהלך הסיפור נקראת דמות _____

3. כאשר הכותב משווה בין שני דברים במילה 'כמו', זהו _____

4. לפני לימוד הקומדיה, נפתח את ארגז ה _____

5. דמות שמכבבת ותופסת מקום מרכזי בעלילה נקראת דמות _____

4 חלק ד' – התאימו כלי למוקד שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מבנה הסיפור הקצר	___	**א.** מיון דמויות ותיאורן בעזרת תכונות
2. סוגי דמויות ומחסן תכונות	___	**ב.** דימוי, מטאפורה, האנשה וסמל
3. אמצעים אומנותיים	___	**ג.** סוגי הומור והסבר למה צוחקים
4. הומור וקומדיה	___	**ד.** שלבי העלילה ונקודת המפנה

5 חלק ה' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מארבעת הכלים שלמדתם עליו היום. הסבירו במילים שלכם מה הכלי בודק בסיפור, ולמה לדעתכם הוא חשוב להבנת הסיפור.

כרטיס יציאה

מהם ארבעת הכלים שלמדנו עליהם היום?

תנו דוגמה אחת למונח מתוך אחד הכלים

איזה כלי מעניין אתכם הכי הרבה ולמה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀